FIŞA DISCIPLINEI

Istoria şi filosofia religiilor II

Anul universitar 2025-2026

1. Date despre program

1.1. Instituţia de învăţământ superior	Universitatea Babeş-Bolyai din Cluj Napoca
1.2. Facultatea	Teologie Ortodoxă
1.3. Departamentul	Teologie Ortodoxă
1.4. Domeniul de studii	Teologie Ortodoxă
1.5. Ciclul de studii	Licenţă
1.6. Programul de studii / Calificarea	Teologie Didactică
1.7. Forma de învăţământ	Învăţământ cu frecvenţă

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei	**Istoria şi Filosofia Religiilor**					Codul disciplinei	**OLR1223**
2.2. Titularul activităţilor de curs					Lect. Univ. Dr. Daniela Luminiţa Ivanovici		
2.3. Titularul activităţilor de seminar					Lect. Univ. Dr. Daniela Luminiţa Ivanovici		
2.4. Anul de studiu	3	2.5. Semestrul	II	2.6. Tipul de evaluare	E	2.7. Regimul disciplinei	DS

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităţilor didactice)

3.1. Număr de ore pe săptămână	**2**	din care: 3.2. curs	**1**	3.3. seminar/ laborator/ proiect	**1**
3.4. Total ore din planul de învăţământ	24	din care: 3.5. curs	12	3.6 seminar/laborator	**12**
Distribuţia fondului de timp pentru studiul individual (SI) şi activităţi de autoinstruire (AI)					**ore**
3.5.1. Studiul după manual, suport de curs, bibliografie şi notiţe (AI)					**5**
3.5.2. Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate şi pe teren					24
3.5.3. Pregătire seminare/ laboratoare/ proiecte, teme, referate, portofolii şi eseuri					18
3.5.4. Tutoriat (consiliere profesională)					2
3.5.5. Examinări					2
3.5.6. Alte activităţi					0
3.7. Total ore studiu individual (SI) şi activităţi de autoinstruire (AI)				**51**	
3.8. Total ore pe semestru				**75**	
3.9. Numărul de credite				**3**	

4. Precondiţii (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	
4.2. de competenţe	

5. Condiţii (acolo unde este cazul)

5.1. de desfăşurare a cursului	Sală dotată cu tablă, ecran de proiecţie, videoproiector, laptop
5.2. de desfăşurare a seminarului/ laboratorului	Sală dotată cu tablă, ecran de proiecţie, videoproiector, laptop

6. Competenţele specifice acumulate[1]

[1] Se poate opta pentru competenţe sau pentru rezultatele învăţării, respectiv pentru ambele. În cazul în care se alege o singură variantă, se va şterge tabelul aferent celeilalte opţiuni, iar opţiunea păstrată va fi numerotată cu 6.

Competenţe profesionale/esenţiale	• Realizarea misiunii de propovăduire a credinţei, în spirit tolerant • Proiectarea curriculară, cu respectarea adevărurilor de credinţă, conform textelor sacre şi mărturisirilor de credinţă proprii, şi a criteriilor şi principiilor psihopedagogice • Identificarea şi analiza contextului cultural, religios şi istoric în comunităţi şi organizaţii • Enunţarea principiilor teologice şi a valorilor spirituale relevante dezvoltării societăţii • Gestionarea metodelor şi mijloacelor de comunicare eficientă în context intercultural • Implementarea valorilor şi practicilor religioase pentru formarea spirituală şi morală, cu scopul de a răspunde problemelor concrete de viaţă
Competenţe transversale	• Aplicarea strategiilor de muncă riguroasă, eficientă şi responsabilă, de punctualitate, conştiinciozitate şi responsabilitate socială, pe baza principiilor, normelor şi valorilor doctrinare, religios-morale şi canonice • Aplicarea tehnicilor de muncă eficientă în echipă multidisciplinară, pe diverse paliere ierarhice, respectând principii de credinţă religioasă • Formularea unei strategii de optimizare a pregătirii profesionale continue, prin actualizarea conţinuturilor învăţării, aplicarea tehnologiilor informaţiei şi prin utilizarea limbilor străine

7. Obiectivele disciplinei (reieşind din grila competenţelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	• Dezvoltarea unei înţelegeri cuprinzătoare şi nuanţate a evoluţiei istorice a religiilor şi a principalelor concepte filosofice asociate, cultivând o abordare tolerantă şi responsabilă faţă de diversitatea religioasă şi culturală.
7.2 Obiectivele specifice	• Identificarea şi analiza critică a contextelor culturale, religioase şi istorice în care au apărut şi s-au dezvoltat diverse tradiţii religioase şi idei filosofice despre religie. • Înţelegerea şi aplicarea principiilor unei comunicări eficiente şi tolerante a credinţei în contexte interculturale, respectând adevărurile de credinţă proprii şi pe cele ale altora. • Aplicarea tehnicilor de muncă eficientă în echipă multidisciplinară, respectând diversitatea de perspective şi principiile de credinţă religioasă în cadrul colaborării.

8. Conţinuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observaţii
1. Hinduismul I: texte, concepte fundamentale şi căi ale eliberării	prelegere interactivă, descoperire dirijată, întrebări deschise	
2. Hinduismul II: devoţiune, practici şi transformări contemporane	prelegere interactivă, descoperire dirijată, întrebări deschise	
3. Jainismul şi sikhismul în contextul religiilor indiene	prelegere interactivă, descoperire dirijată, întrebări deschise	
4. Şintoismul: kami, ritual şi viaţă religioasă în Japonia	prelegere interactivă, descoperire dirijată, întrebări deschise	
5. Budismul I: învăţătura lui Buddha, comunitatea şi eliberarea	prelegere interactivă, descoperire dirijată, întrebări deschise	
6. Budismul II: tradiţii majore, practici şi răspândire globală	prelegere interactivă, descoperire dirijată, întrebări	

	deschise	
7. Confucianismul: etică, ritual și influența asupra societăților din Asia de Est	prelegere interactivă, descoperire dirijată, întrebări deschise	
8. Daoismul I: texte, cosmologie și concepte fundamentale	prelegere interactivă, descoperire dirijată, întrebări deschise	
9. Daoismul II: practici, ritualuri și forme contemporane	prelegere interactivă, descoperire dirijată, întrebări deschise	
10. Iudaismul: texte, tradiție rabinică și diversitate contemporană	prelegere interactivă, descoperire dirijată, întrebări deschise	
11. Islamul I: Coranul, Sunna, credințe și practici	prelegere interactivă, descoperire dirijată, întrebări deschise	
12. Islamul II: diversitate internă, autoritate religioasă și transformări contemporane	prelegere interactivă, descoperire dirijată, întrebări deschise	

Bibliografie

Surse primare

- *Bhagavad-Gītā*, traducere din sanscrită, introducere și note de Sergiu Al-George, Editura Herald, București.
- *Upanișad*, traducere adnotată și studii introductive de Ovidiu Cristian Nedu, Editura Herald, 2023;
- Umāsvāti, *That Which Is: Tattvārtha Sūtra*, traducere și comentariu de Nathmal Tatia, HarperCollins, 1994.
- *Guru Granth Sahib*, selecții; text și traduceri online.
- *Kojiki*, traducere de Gustav Heldt, Columbia University Press, 2014. Pentru acces liber există și traducerea mai veche, în domeniul public, online.
- *Scrieri sacre ale Japoniei: Kojiki, Nihon shoki, Engishiki*, Editura Herald, 2009.
- *Dhammapada* și selecții din *Majjhima Nikāya*; texte pali și traduceri în SuttaCentral.
- *Dhammapada: Temelia legii*, traducere de Amita Bhose, Editura Cununi de Stele, 2014.
- Confucius, *Analecte*; traducere de Edward Slingerland, Hackett Publishing, 2003. Pentru acces online la text și traduceri, Chinese Text Project.
- Confucius, *Analecte*, traducere și îngrijire de ediție de Lucian Pricop, Editura Cartex, 2025
- Lao Zi, *Dao De Jing. Cartea despre Dao și Virtute*, traducere de Su Yan, Editura Herald, 2021; text și traduceri în engleză la Chinese Text Project.
- Selecții din *Tanakh*, *Mishnah* și *Talmud*, disponibile în ebraică și engleză în biblioteca digitală Sefaria.
- *Coranul*, traducere de George Grigore, ediție revizuită, Editura Herald. Ediția românească; pentru text și traduceri, Quran.com.
- Zhuangzi, *Călătorie liberă*, traducere din chineza clasică, note și studiu introductiv de Tatiana Segal și Luminița Bălan, Editura Humanitas, 2009.
- Xunzi, *Calea guvernării ideale*, traducere din chineza clasică, studiu introductiv, note și comentarii de Luminița Bălan, Editura Polirom, 2004.
- Liezi, *Calea vidului desăvârșit*, traducere de Florentina Vișan și Irina Ivașcu, Editura Polirom, 2000.
- *Yi Jing. Cartea prefacerilor*, traducere de Walter Fotescu, cuvânt-înainte, introducere, note și comentarii de Richard Wilhelm, Editura Herald, 2012.

Surse secundare

- Jonathan Z. Smith, *Drudgery Divine: On the Comparison of Early Christianities and the Religions of Late Antiquity*, University of Chicago Press, 1990.
- Calvin Mercer și Tracy J. Trothen (ed.), *Religion and Transhumanism: The Unknown Future of Human Enhancement*, Praeger, 2014.
- Francis X. Clooney, *Comparative Theology: Deep Learning Across Religious Borders*, Wiley-Blackwell, 2010.
- Giovanni Filoramo (coord.), *Istoria religiilor*, vol. IV: *Religiile Indiei și ale Orientului Îndepărtat*, Polirom,

2008
- Anne Cheng, *Istoria gândirii chineze*, traducere de Florentina Vişan şi Viorel Vişan, Polirom, 2001.
- Isabelle Robinet, *Istoria daoismului: de la origini până în secolul XIV*, traducere de Tatiana Segal, Editura Herald, 2005.
- Mircea Eliade şi Ioan Petru Culianu, *Dicţionar al religiilor*, Humanitas, 1993.
- Ivanovici Daniela Luminiţa, „Tămăduitorul ca intermediar între lumea divină şi lumea umană: o comparaţie între sfinţii creştini şi nemuritorii taoişti", în Teofil Tia, Adrian Podaru (coord.), *Păcatul, unica boală de temut. Voieşti să te faci sănătos? (Ioan 5, 6),* Renaşterea, Cluj-Napoca, 2025, pp. 443-489;
- Julius J. Lipner, *Hindus: Their Religious Beliefs and Practices*, ediţia a 2-a, Routledge, 2010
- Damien Keown, *Buddhism: A Very Short Introduction*, ediţia a 2-a, Oxford University Press, 2013.
- Nicholas de Lange, *An Introduction to Judaism*, ediţia a 2-a, Cambridge University Press, 2009.
- William E. Shepard, *Introducing Islam*, ediţia a 2-a, Routledge, 2009.
- Xinzhong Yao, *An Introduction to Confucianism*, Cambridge University Press, 2000.
- Livia Kohn, *Introducing Daoism*, Routledge, 2009.
- Peter Smith, *An Introduction to the Bahá'í Faith*, Cambridge University Press, 2008. James R. Lewis şi Inga B. Tøllefsen (ed.), *The Oxford Handbook of New Religious Movements*, vol. I–II, ediţia a 2-a, Oxford University Press, 2016

8.2 Seminar / laborator	prelegere interactivă, descoperire dirijată, întrebări deschise	Observaţii
1. **Textele sacre şi formele autorităţii religioase** Exemple: Biblia şi Coranul; Bhagavad-Gita şi texte creştine despre eliberare; Tripitaka şi tradiţia patristică.	prelegere interactivă, descoperire dirijată, întrebări deschise	
2. **Revelaţie, tradiţie şi interpretare religioasă** Exemple: revelaţia în creştinism şi islam; tradiţia rabinică şi tradiţia Bisericii	prelegere interactivă, descoperire dirijată, întrebări deschise	
3. **Dumnezeu, absolutul şi limbajul despre transcendent** Exemple: monoteismul creştin şi islamic; Brahman şi teologia creştină; dao şi limitele limbajului religios.	brainstorming, lucrări de seminar, dialog, învăţarea prin descoperire, dezbatere	
4. **Hristos şi figurile religioase cu rol fondator** Exemple: Iisus în creştinism şi islam; Buddha şi modelele creştine de sfinţenie; Krishna şi interpretările creştine ale avatarului.	brainstorming, lucrări de seminar, dialog, învăţarea prin descoperire, dezbatere	
5. **Condiţia umană şi problema răului** Exemple: păcatul şi karma; ignoranţa în budism şi căderea în creştinism; suferinţa în tradiţiile creştină şi budistă.	brainstorming, lucrări de seminar, dialog, învăţarea prin descoperire, dezbatere	
6. **Mântuire, eliberare şi transformare spirituală** Exemple: mântuire creştină şi mokşa; nirvāṇa şi concepţii creştine despre viaţa veşnică; devoţiunea în hinduism şi creştinism.	brainstorming, lucrări de seminar, dialog, învăţarea prin descoperire, dezbatere	
7. **Moarte, judecată şi viaţa de după moarte** Exemple: înviere şi reîncarnare; judecata de apoi în creştinism şi islam; concepţiile budiste despre renaştere.	brainstorming, lucrări de seminar, dialog, învăţarea prin descoperire, dezbatere	
8. **Rugăciune, meditaţie şi cult** Exemple: rugăciunea liturgică şi salāt; meditaţia budistă şi rugăciunea creştină;	brainstorming, lucrări de seminar, dialog, învăţarea prin descoperire, dezbatere	

pūjā şi cultul icoanelor, cu atenţie la diferenţele de sens.		
9. **Post, asceză şi raportarea religioasă la trup** Exemple: postul creştin şi islamic; asceza monahală şi disciplinele yoghine; idealul renunţării în budism şi creştinism.	brainstorming, lucrări de seminar, dialog, învăţarea prin descoperire, dezbatere	
10. **Spaţiul sacru, pelerinajul şi geografia religioasă** Exemple: Ierusalim în creştinism şi iudaism; Mecca şi locurile sfinte creştine; pelerinajul la locuri budiste.	brainstorming, lucrări de seminar, dialog, învăţarea prin descoperire, dezbatere	
11. **Etică religioasă: compasiune, nonviolenţă şi dreptate** Exemple: ahimsa şi iubirea creştină a aproapelui; compasiunea budistă şi milostenia creştină; războiul drept şi nonviolenţa.	brainstorming, lucrări de seminar, dialog, învăţarea prin descoperire, dezbatere	
12. **Comunitate, autoritate şi conducere religioasă** Exemple: preot, rabin, imam, guru şi monah; autoritatea scripturii şi autoritatea comunităţii; forme de conducere în noile mişcări religioase.	brainstorming, lucrări de seminar, dialog, învăţarea prin descoperire, dezbatere	

Bibliografie

Surse primare

- *Bhagavad-Gītā*, traducere din sanscrită, introducere şi note de Sergiu Al-George, Editura Herald, Bucureşti.
- *Upanişad*, traducere adnotată şi studii introductive de Ovidiu Cristian Nedu, Editura Herald, 2023;
- Umāsvāti, *That Which Is: Tattvārtha Sūtra*, traducere şi comentariu de Nathmal Tatia, HarperCollins, 1994.
- *Guru Granth Sahib*, selecţii; text şi traduceri online.
- *Kojiki*, traducere de Gustav Heldt, Columbia University Press, 2014. Pentru acces liber există şi traducerea mai veche, în domeniul public, online.
- *Scrieri sacre ale Japoniei: Kojiki, Nihon shoki, Engishiki*, Editura Herald, 2009.
- *Dhammapada* şi selecţii din *Majjhima Nikāya*; texte pali şi traduceri în SuttaCentral.
- *Dhammapada: Temelia legii*, traducere de Amita Bhose, Editura Cununi de Stele, 2014.
- Confucius, *Analecte*; traducere de Edward Slingerland, Hackett Publishing, 2003. Pentru acces online la text şi traduceri, Chinese Text Project.
- Confucius, *Analecte*, traducere şi îngrijire de ediţie de Lucian Pricop, Editura Cartex, 2025
- Lao Zi, *Dao De Jing. Cartea despre Dao şi Virtute*, traducere de Su Yan, Editura Herald, 2021; text şi traduceri în engleză la Chinese Text Project.
- Selecţii din *Tanakh*, *Mishnah* şi *Talmud*, disponibile în ebraică şi engleză în biblioteca digitală Sefaria.
- *Coranul*, traducere de George Grigore, ediţie revizuită, Editura Herald. Ediţia românească; pentru text şi traduceri, Quran.com.
- Zhuangzi, *Călătorie liberă*, traducere din chineza clasică, note şi studiu introductiv de Tatiana Segal şi Luminiţa Bălan, Editura Humanitas, 2009.
- Xunzi, *Calea guvernării ideale*, traducere din chineza clasică, studiu introductiv, note şi comentarii de Luminiţa Bălan, Editura Polirom, 2004.
- Liezi, *Calea vidului desăvârşit*, traducere de Florentina Vişan şi Irina Ivaşcu, Editura Polirom, 2000.
- *Yi Jing. Cartea prefacerilor*, traducere de Walter Fotescu, cuvânt-înainte, introducere, note şi comentarii de Richard Wilhelm, Editura Herald, 2012.

Surse secundare

- Jonathan Z. Smith, *Drudgery Divine: On the Comparison of Early Christianities and the Religions of Late Antiquity*, University of Chicago Press, 1990.

- James L. Fredericks, *Buddhists and Christians: Through Comparative Theology to Solidarity*, Orbis Books, 2004.
- Tomoko Masuzawa, *The Invention of World Religions: Or, How European Universalism Was Preserved in the Language of Pluralism*, University of Chicago Press, 2005
- Calvin Mercer şi Tracy J. Trothen (ed.), *Religion and Transhumanism: The Unknown Future of Human Enhancement*, Praeger, 2014.
- Catherine Cornille, *Meaning and Method in Comparative Theology*, Wiley-Blackwell, 2020.
- Francis X. Clooney, *Comparative Theology: Deep Learning Across Religious Borders*, Wiley-Blackwell, 2010.
- Giovanni Filoramo (coord.), *Istoria religiilor*, vol. IV: *Religiile Indiei şi ale Orientului Îndepărtat*, Polirom, 2008
- Anne Cheng, *Istoria gândirii chineze*, traducere de Florentina Vişan şi Viorel Vişan, Polirom, 2001.
- Isabelle Robinet, *Istoria daoismului: de la origini până în secolul XIV*, traducere de Tatiana Segal, Editura Herald, 2005.
- Mircea Eliade şi Ioan Petru Culianu, *Dicţionar al religiilor*, Humanitas, 1993.
- Julius J. Lipner, *Hindus: Their Religious Beliefs and Practices*, ediţia a 2-a, Routledge, 2010
- Damien Keown, *Buddhism: A Very Short Introduction*, ediţia a 2-a, Oxford University Press, 2013.
- Nicholas de Lange, *An Introduction to Judaism*, ediţia a 2-a, Cambridge University Press, 2009.
- William E. Shepard, *Introducing Islam*, ediţia a 2-a, Routledge, 2009.
- Xinzhong Yao, *An Introduction to Confucianism*, Cambridge University Press, 2000.
- Livia Kohn, *Introducing Daoism*, Routledge, 2009.
- Peter Smith, *An Introduction to the Bahá'í Faith*, Cambridge University Press, 2008. James R. Lewis şi Inga B. Tøllefsen (ed.), *The Oxford Handbook of New Religious Movements*, vol. I–II, ediţia a 2-a, Oxford University Press, 2016

9. Coroborarea conţinuturilor disciplinei cu aşteptările reprezentanţilor comunităţii epistemice, asociaţiilor profesionale şi angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

- Cursul oferă cunoştinţe de istoria religiilor viitorilor profesori de religie şi preoţi.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Evaluare finală	Examen scris: Sesiunea normală: **Prima dată**: 28 mai, ora 12:00; **A doua dată**: 2 iunie, ora 13:00 **Sesiunea de restanţe**: 9 iunie, ora 12:00.	70%
		Din oficiu	10%
10.5 Seminar/laborator	Activitate seminar	Prezentare PPT/analiza unei surse primare	20%
10.6 Standard minim de performanţă			

- Pentru fiecare religie majoră, studentul trebuie să demonstreze o înțelegere elementară a conceptelor teologice sau filosofice fundamentale (de exemplu, conceptul de Dumnezeu în creștinism și islam, ideea de Eliberare/Moksha în hinduism, conceptul de Nirvana în budism, ideea de Legământ în iudaism).

11. Etichete ODD (Obiective de Dezvoltare Durabilă / Sustainable Development Goals)[2]

Nu se aplică

Data completării:	Semnătura titularului de curs	Semnătura titularului de seminar
27. 09. 2026	Ivomonia	Ivomonia

Data avizării în departament:	Semnătura directorului de departament
...	.....

[2] Păstrați doar etichetele care, în conformitate cu *Procedura de aplicare a etichetelor ODD în procesul academic*, se potrivesc disciplinei și ștergeți-le pe celelalte, inclusiv eticheta generală pentru *Dezvoltare durabilă* - dacă nu se aplică. Dacă nicio etichetă nu descrie disciplina, ștergeți-le pe toate și scrieți "*Nu se aplică.*".